
Information om din behandling – Cellförändringar

Att tänka på före ingreppet:

- * Ät som vanligt innan du kommer till mottagningen.
- * Ingreppet kan utföras även om du har sparsam mens/blödningar.
- * Ingreppet görs i lokalbedövning.
- * Ta av smycken och piercing.
- * Ingreppet utförs under förmiddagen efter inskrivningssamtal med barnmorska.

Att tänka på efter ingreppet:

- * Du kan oftast gå hem direkt efter ingreppet.
- * Du kan arbeta dagen efter.
- * Sår läkningen pågår i cirka 3 veckor, undvik tampong, bad och samlag under den tiden.
- * Det är inte lämpligt att köra bil efteråt.

Hur och var uppstår cellförändringar?

Livmoderhalsen är den nedre delen av livmodern. Den del av livmoderhalsen som mynnar ut i slidan kallas livmodertapp. I livmoderhalsen och på livmodertappen finns olika slags celler. På en liten del av livmodertappen möts de båda celltyperna. Det är här som cellförändringar kan uppstå.

Varför uppstår cellförändringar?

Cellförändringar orsakas utav ett virus som kallas humant papillomvirus (HPV). Cellförändringar kan i vissa fall vara ett förstadium till cancer, men de flesta läker ut av sig

---

själva eller kvarstår som ofarliga cellförändringar utan att utvecklas till cancer. I enstaka fall utvecklas de till cancer och detta tar oftast mer än 10-15 år.

Hur upptäcks cellförändringar?

Alla kvinnor mellan 23 och 60 inbjuds regelbundet till gynekologisk cellprovskontroll. Genom denna kontroll kan man upptäcka cellförändringar, som lätt kan tas bort. Detta är en förebyggande åtgärd mot utveckling av cancer.

Behöver alla cellförändringar behandlas?

Vissa cellförändringar läker oftast ut av sig själv medans andra tas bort som en förebyggande åtgärd mot utveckling av cancer.

Hur går den vidare utredningen till?

Vid en gynekologisk undersökning förs en hållare in för att sära på slidväggarna, så att läkaren kan se livmodertappen. Oftast tas därefter ett cellprov. För att se var cellförändringarna är belägna penlar läkaren med utspädd ättikslösning och jod på livmodertappen som granskas i ett mikroskop, vilket kallas kolposkopi. Denna undersökning är inte smärtsam. Ibland tages ett litet vävnadsprov från livmodertappen. Detta känns som ett stick som vid en blodprovstagning. Proverna skickas sedan för analys och därefter tar doktorn ställning till vidare behandling behövs.

Hur går din behandling till?

För att avlägsna cellförändringar skär man och bränner bort en yttlig del av livmodertappen. Det är oftast ett litet ingrepp, som kan göras i lokalbedövning. I samband med undersökning läggs en lokaldövning i livmodertappen. Detta känns som ett stick vid blodprovstagning. När bedövningen tagit tages förändringarna bort. Efter behandlingen kan man gå hem direkt. Om man fått narkos får man dock kvarstanna några timmar.

Hur mår man efter behandlingen?

Efter behandlingen får man en blodig flytning som pågår upp till 3 veckor. Några få patienter kan få en blödning som är så riklig att läkare måste uppsökas.

Uppföljning

Efter behandlingen skickas den borttagna vävnadsbiten för analys. Första kontrollerna görs som regel hos en barnmorska som tar cellprov efter 6 månader. Har man en gång haft cellförändringar är det viktigt att man går på de kontroller som rekommenderas då det är en ökad risk att man kan få tillbaka cellförändringar om man en gång haft det. En gynekolog beslutar om en fortsatt uppföljning bör göras efter provsvaret kommit.